

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΕΞΑΜΗΝΟ: ΕΑΡΙΝΟ 2026

ΜΑΘΗΜΑ: ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Π. ΧΑΤΖΗΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ

3η ΟΜΑΔΑ ΑΣΚΗΣΕΩΝ

ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΜΠΟΡΙΟ ΚΑΙ ΑΤΕΛΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

Διανομή: Πέμπτη 23/04/26

Παράδοση: Παρασκευή 01/05/26

Α. Δύο επιχειρήσεις [Ημεδαπή (H) και Αλλοδαπή (A^*)] παράγουν το ίδιο προϊόν (Y), το οποίο διαθέτουν στην αγορά της Ημεδαπής σε ποσότητες (y) και (y^*) αντίστοιχα. Η ανάστροφη συνάρτηση αγοραίας ζήτησης για το προϊόν (Y) στη χώρα, δίνεται από τη συνάρτηση $P = a - bY$. Ο ανταγωνισμός μεταξύ των δύο επιχειρήσεων στην αγορά λειτουργεί ως εξής: Στην αρχή κάθε έτους οι δύο επιχειρήσεις, ταυτόχρονα αλλά ξεχωριστά η μια από την άλλη, αποφασίζουν για την ποσότητα του προϊόντος που παράγουν. Η τιμή του προϊόντος καθορίζεται στην αγορά από την συνολική ζήτηση για το προϊόν. Το οριακό κόστος παραγωγής της (H) είναι €72.5 και της (A^*) είναι €67.5. Στην τρέχουσα περίοδο, οι επιχειρήσεις (H) και (A^*) παράγουν 150 και 250 μονάδες προϊόντος, αντίστοιχα, και η τιμή του προϊόντος στην αγορά της Ημεδαπής είναι €80. Να προσδιορίσετε

- i. τις παραμέτρους a και b της αγοραίας συνάρτησης ζήτησης στην Ημεδαπή.
- ii. τα κέρδη της κάθε επιχείρησης στην αγορά της Ημεδαπής και το επίπεδο ευημερίας της χώρας.
- iii. Η επιχείρηση (A^*) υιοθετεί μια τεχνολογική βελτίωση στην παραγωγή της, που της επιτρέπει να μειώσει το οριακό κόστος από €67.5 σε €45. Ποια είναι η επίδραση αυτής της τεχνολογικής μεταβολής, στο μερίδιο αγοράς της κάθε επιχείρησης, τα κέρδη τους και στο επίπεδο ευημερίας της Ημεδαπής?
- iv. Αν η επιχείρηση (H) ζημιώνεται από την τεχνολογική βελτίωση της (A^*), ποιο θα ήταν το “τίμημα”, σε €, που θα ήταν διατεθειμένη να καταβάλει στην (A^*) προκειμένου αυτή, να μην υιοθετήσει τη νέα της τεχνολογία? Θα ήταν αποδεκτό αυτό το τίμημα από την επιχείρηση (A^*)?
- v. (Επιστρέφοντας στα αρχικά δεδομένα του προβλήματος). Έστω ότι η αγορά της Ημεδαπής λειτουργούσε υπό τέλεια ανταγωνιστικές συνθήκες. Να υπολογίσετε: την τιμή και ποσότητα ισορροπίας της αγοράς, τα κέρδη και το μερίδιο αγοράς της κάθε επιχείρησης και το συνολικό επίπεδο ευημερίας της χώρας.

Β. Μια Ελληνική επιχείρηση η οποία παράγει και πωλάει το προϊόν της (E) αποφασίζει να επεκτείνει τις πωλήσεις της στην Αμερικανική (ΗΠΑ) αγορά. Η επιχείρηση έχει την επιλογή είτε να παράγει το προϊόν της στην Ελληνική και να το εξάγει στις ΗΠΑ με κόστος μεταφοράς \$5/ανά μονάδα προϊόντος, είτε να δημιουργήσει μια νέα παραγωγική μονάδα στις ΗΠΑ προκειμένου να εξυπηρετήσει τη

ζήτηση για το προϊόν της στην Αμερικανική αγορά. Σε αυτή την περίπτωση, η επιχείρηση επιβαρύνεται με ένα σταθερό κόστος εγκατάστασης $F = \$3,000$.

Στην Αμερικανική αγορά, η Ελληνική επιχείρηση ανταγωνίζεται μια εγχώρια Αμερικανική επιχείρηση, η οποία παράγει ένα όμοιο, αλλά όχι ταυτόσημο, προϊόν A . Οι δύο επιχειρήσεις επιλέγουν **ταυτόχρονα τις ποσότητες** που θα διαθέσουν στην αγορά, δηλαδή Q_E και Q_A , ανταγωνιζόμενες *à la Cournot–Nash*. Στην αγορά των ΗΠΑ, οι συναρτήσεις ζήτησης για το προϊόν της Ελληνικής επιχείρησης (με υποδείκτη E) και της Αμερικανικής επιχείρησης (με υποδείκτη A) δίνονται από τις σχέσεις:

$$Q_E = 2000 - 20P_E + 0.025P_A \quad \text{και} \quad Q_A = 4000 - 40P_A + 5P_E$$

όπου, Q_E (Q_A) and P_E (P_A) είναι η ποσότητα και η τιμή για το προϊόν της Ελληνικής (Αμερικανικής) επιχείρησης. Οι δύο επιχειρήσεις έχουν συναρτήσεις κόστους παραγωγής (μεταβλητό κόστος): $TC_E = 15Q_E$ και $TC_A = 10Q_A$. **Υπολογίστε** (Τυχόν **στρογγυλοποίηση αριθμητικών αποτελεσμάτων, να γίνει στο δεύτερο δεκαδικό ψηφίο**):

α. την τιμή, την ποσότητα ισορροπίας και τα κέρδη κάθε επιχείρησης στην αγορά των ΗΠΑ. Για την Ελληνική επιχείρηση, ποιος από τους δύο τρόπους εισόδου στην Αμερικανική αγορά είναι πιο επικερδής?

β. Για την Ελληνική επιχείρηση, ποιο είναι το επίπεδο του κόστους εγκατάστασής της (F) στην Αμερικανική αγορά, προκειμένου να παραμένει αδιάφορη για το αν θα εξάγει ή θα παράγει το προϊόν της στη νέα αγορά?